

Factsheet Kievit & beheer

BEHEER

Kievitvriendelijk beheer draait om achtereenvolgens:

- Vernatting
- Bemesting
- Beweiding
- Maaien

VERNATTING

Vernatting is te realiseren door een hoog waterpeil op het hele perceel, plas-drasgebieden, waterhoudende greppels en flauwe slootkanten. Door een hoog waterpeil warmt de bodem minder snel op wat leidt tot tragere grasgroei. Kruiden krijgen meer de ruimte en de structuur van de vegetatie houdt een open karakter. Een kievit houdt van uitzicht! Rode regenwormen komen op vochtige percelen meer en makkelijker aan de oppervlakte en worden daarmee bereikbaar voor kievit.

Hoe hoog moet het peil staan?

- In het algemeen in maart (vestigingsfase), april en mei max. 25 cm onder maaiveld. Greppels in mei en juni nog watervoerend. Bij voorkeur > 150 m greppel per ha.
- Uitzakken waterpeil onder maaiveld per grondsoort:
veen max. 25 cm, klei-op-veen max. 35 cm, klei max. 45 cm.

Hoe pak je vernatting aan?

Perceelsniveau: afsluiten drainagepijpen, uitzetten onderbemaling vanaf eind maart, plaatsen schotten in sloten; natuurlijke neerslag eventueel aanvullen met (zonne-)pomp of windmolen.

Oever

- Plasberm: strook van 1 - 3 meter, aflopend tot 20 cm onder waterpeil, uitgerasterd om vertrapping door vee te voorkomen.
- Verflauwd talud: talud loopt op van de waterlijn, liefst flauwer dan 1 op 7.

Hoe maak je een plas-dras?

- Zoek de natuurlijke laagtes.
- Kies of maak een afgesloten peilvak.
- Plaats een wind- of zonnepomp.
- Zet het peil geleidelijk op, zodat het bodemleven kan uitwijken.
- Vuistregel: minimaal 0,5 ha (bij voorkeur meer dan 1 ha) plas-dras per 100 ha weidevogelgebied.

Vergunningen en meldingen

- Voor peilverhoging (zoals oprichten van een structurele plas-dras) is een watervergunning van het Waterschap nodig.
- Voor het volzetten van laagten en greppels is een melding bij het Waterschap nodig.
- Voor het oprichten van een windmolen of zonnepomp is een omgevingsvergunning van de gemeente nodig.

PITRUS

Let op: pitrus kan optreden wanneer op te natte bodem wordt beweide (met te zwaar vee) of met machines wordt gereden

BEMESTING

Voor **bemesting** van kievitpercelen geldt:

- Gebruik traagwerkende mest: ruige mest of de dikke fractie van drijfmest, compost of paardenmest.
- Gebruik géén drijfmest of kunstmest; drijfmest is ongeschikt wegens sterke afname van regenwormen, kunstmest is ongeschikt door het verzurende effect.
- Bepaal voor een langjarige periode waar kuikenland komt te liggen en pas daar de mestgift op aan. De pH ligt idealiter op 4,8-5,5.
- Bemest bij voorkeur na de eerste snee.

De graskwaliteit van de eerste snee op onbemest land is bij een trage groei beter dan van bemest land (minder verhout gewas).

BEWEIDING

Houd bij **beweidning** van kievitpercelen rekening met het volgende:

- Wanneer een weidevogelgebied optimaal is beheerd en ingericht, dus met hoge waterpeilen en een (zeer) vertraagde grasgroei, is beweiding in het broedseizoen soms niet nodig.
- In minder optimale gevallen is het advies: een verhouding tussen uitgesteld maaien en beweiding van 2:1.
- Voorbeweidning met jongvee of droge koeien in lage dichtheden tot max. 1 mei (max. 1-1,5 GVE/ha) geeft structuur in het weiland en natuurlijke bemesting. Kuikens kunnen profiteren van o.a. larven van wapenvliegen op de mestflatten. Productieniveau is minder dan 6 ton droge stof/jaar.

MAAIEN

Maaien heeft diverse effecten op de kievit:

- Door maaien tijdens broedseizoen verdwijnt de dekking voor broedende vogels en kuikens.
- Door een hoge maaifrequentie (vaker dan twee keer per jaar) verdwijnen de grotere insecten uit een weiland.
- Maaien bevordert predatie.

Het beste is vogelgestuurd te maaien: weet waar de vogels zitten en hoe ver ze in hun broedcyclus zijn.

Als maaien onvermijdelijk is:

- Zorg voor nest- en kuikenbescherming; nest- en kuikenbescherming alleen echter zijn onvoldoende voor kuikenoverleving.
- Zorg voor mozaïekbeheer zodat opgroeihabitat beschikbaar blijft totdat alle kuikens vliegvlug zijn.